

P. VLADIMÍR JEŘÁBEK C Ss R.

SVATÍ REDEMPTORISTÉ. I

SVATÍ REDEMPTORISTÉ

DÍL I.

ALFONS DE LIGUORI.
SVĚTEC A ZAKLADATEL KONGREGACE
REDEMPTORISTŮ.

SVATÝ
ALFONS DE LIGUORI
ZAKLADATEL
KONGREGACE NEJSV. VYKUPITELE
1696 — 1787

Napsal
P. VLADIMÍR JEŘÁBEK, CSsR.

1 9 4 1

SVATÝ ALFONS Z LIGUORI.
*učitel církevní a zakladatel kongregace nejsvětějšího
Vykupitele. Narodil se 27. září 1696, zemřel 1. srpna 1787.*

Imprimi potest.
Pragae, die 10. Novembris 1941.
P. FRANCISCUS SUCHOMEL CSsR.,
Sup. Prov.

Nihil obstat.
P. V. VOŠAHLÍK CSsR.
censor.

Imprimatur.
Nro. 8782.
B. Bedvici, die 14. Novembris 1941.
JOANNES CAIS,
Vicarius capitularis.

Die ustanovení papeže Urbana VIII. prohlašuji, že píši-li slova „světec“, „blahoslavený“, „zářak“, „nadpřirozeno“ a j. podobná, v ničem tím nemíním předbíhati rozsudku Církve svaté, ale píši jen proto, že vyjádří lépe mou myšlenku. — Ostatně zřetavuji vše rozsudku Církve svaté, již s milostí Boží poslouchatí bude vždy mou chloubou.

P. VLAD. JEŘÁBEK CSsR.

I.

Nedaleko Neapole leží malá vesnička, jménem Marianella. Její okolí jest malebné, v dáli viděti jasné obrysy mohutného kouřícího Vesuvu. Na pokraji vesničky stojí prostý zámček. Koncem 17. století náležel rodině de Liguori. Členové její sídlili obyčejně v Neapoli, kde měli svůj palác proti S. Maria delle Vergini, občas však zajížděli do Marianelly, aby zde v tichu a samotě zapomněli na denní shon a starosti rušné Neapole.

Bylo to v druhé polovici září 1696, kdy tichá budova zámecká opět oživila. Přijela sem sama donna Anna Cavaglieri, manželka donna Giuseppe de Liguori, aby zde v klidu, jak toho také její zdravotní stav vyžadoval, vyčkala příchodu svého prvního dítěte na svět. Stalo se tak skutečně dne 27. září 1696, kdy v 1 hodinu po poledni darovala svému chotí zdravého, silného synáčka. V rodině byla z toho radost nemalá.

Hned příštího dne byli matka i dítě dopraveni pod pečlivým dohledem starostlivého otce do rodinného paláce v Neapoli. Synáček byl tam pokřtěn již 29. září důstojným knězem Giuseppe dell Mastro. Dáno mu jméno Alfonso podle velkého arcibiskupa toledského sv. Ildefonsa. To snad proto, že v žilách matčiných kolovala vzácná krev španělských grandů.

* * *

V důsledku radostné události začaly se v paláci knížete de Liguori hlásiti četné návštěvy. Přicházeli příbuzní i známí, aby shlédli nadějného potomka rodu Liguori a blahopřáli zároveň blažené matce k tak vzácnému daru nebes.

Jednoho dne zastavil se tu mimo jiné důvěrný přítel rodiny, jesuita P. Francesco di Girolamo, muž proslulý ctností i apoštolskou horlivostí s níž se věnoval těm nejubožejším – odsouzencům na galeje. V rodině de Liguori těšil se neobyčejné úctě. Což divu proto, že rodiče, rozradostnění jeho návštěvou, dali ihned přinést dítě, aby mu požehnal. Staříček kněz spatřiv je byl hluboce dojat, vzal malého Alfonsina do náručí a řekl jako kdysi Simeon v posvátném nadšení, šťastné matce: „Hošíček dožije se vysokého věku, zemře až po 90 letech, stane se biskupem a vykoná veliké věci pro Ježíše Krista.“ — Prorocká slova knězova zalichotila ctižádostivému donu Giuseppe, nepovažoval jich však přece za více, než výraz zdvořilosti. Zbožná matka ovšem zapsala je hluboko do svého srdce.

* * *

Maličký Alfons měl se k životu. Na výsluní lásky pečlivého otce i něžné matky dařilo se mu výborně. Prospíval na těle i na duši. Starostlivá jeho rodička nezanedbala také ničeho, čímž by mohla přispět k zdárné výchově svého miláčka. Výchovu Alfonsovu a jeho šesti sourozenců, jimiž potom Bůh požehnal ještě jejich manželství řídila osobně. Nechtěla zajisté, jak sama řekla, stát se matkou dětí zavržených. Denně proto z rána sama je budila, udělala jim na čele křížek a pomodlila se s nimi ranní modlitbu. Záhy také jim vyprávěla o Bohu, o Rodičce Spasitelově a pečlivě ukládala do jejich útlých srdéček pravdy svaté víry. Když poněkud vyspěly, vodila je před obraz Madony a vštěpovala jim do duše úctu mariánskou. V rodině de Liguori modlili se všichni každého večera společně sv. růženec. — Moudrá matka dbala též přísně nato, aby žádný nepříznivý do-

jem, špatné slovo a podobné nezakalilo křesťalově jasné hladiny duše útlých dětí. — Za takových okolností prospíval ovšem malý Alfons rychle ve ctnosti. Jsa po matce myslí vážné a skoro úzkostlivé pečlivě chránil se každého hříchu i chyby. Obyčejných her, v jakých si libují děti jeho věku nemiloval. Jeho nejmilejší zábavou bylo stavěti si oltářičky a napodobovati církevní obřady.

Každých osm dní vodila zbožná matka všechny děti k svému duchovnímu vůdci a zpovědníku P. Tomáši Pagano. Byl to teholník dokonalý, pravý syn sv. Filipa Neri, který se těšil u všech nejlepších pověstí.

* * *

V klášteře oratoriánů, kde byl P. Pagano představeným, byl spolek mladých šlechticů. Do tohoto spolku byl Alfons přijat již ve věku 9 let. A stal se jedním z jeho nejhornlivějších členů. Mezi členy spolku pěstovány časté společné výlety. Bývalo to obyčejně v neděli odpoledne. Jednou při takovéto příležitosti zašli hoši do rozlehlých zahrad knížete della Riccia na Capo di Monte. Brzy oddali se všichni veselé zábavě. Také Alfonso pozván, aby se hry zúčastnil. Z počátku váhal, na opětovné doléhání přátel však se k hráčům přidal a brzy vydobyl si první ceny. To vzbudilo žárlivost a závist jednoho z hráčů, který se svojí nevolí také nikterak netajil. Z jeho rtů uklouzlo hrubé, urážlivé slovo. Alfonsovi vstoupila krev do tváře. „Jak?“, zvolal, „k vůli několika haléřům urážíš Boha? Zde vezmi!“ Hodil peníze překvapenému hochu k nohám a kvapně se vzdálil. Nastalo ticho a přestávka ve hře. Všichni hleděli chvíli zahanbeni na sebe. Brzy však zvítězila lehko-

myslnost mládí a za chvíli rozhléhal se kol dokola křik a smích skotačících a pobíhajících. Na Alfonsa více nikdo ani nevzpoměl. Až večer kdy se všichni chystali k odchodu a on se ještě neukázal, rozběhli se, aby jej vyhledali. Brzy ho také našli. Klečel před nízkým keřem, na který byl před tím pověsil obrázek Madony a vroucně se modlil.

* * *

Alfons zvolna vyspíval. Největší vliv na jeho výchovu měla ovšem zbožná matka. Než ani otec, pokud mu toho jeho těžké povolání v tehdejších pohnutých politických časech dovolovalo, nezanedbával své výchovatelské povinnosti. Své syny držel v tuhé kázni. Aby je na příklad navykl dokonalému sebeovládání a tělesné otužilosti, museli jednou týdně spát na holé zemi. — Také o vzdělání Alfonsovo se dokonale postaral. Podle zvyku zavedeného tehdy ve všech šlechtických rodinách, vzal synovi domácího učitele, který měl za úkol vštípit mu všechny potřebné vědomosti. Byl to jistý zbožný kněz z Calabrie jménem Domenico Buonaccia. Mimo důkladné znalosti své mateřské řeči měl se Alfons přiučiti též španělštině. Na dějepis a zeměpis kladen při studiu zvláštní důraz. Filosofie probírána dle eklektiků. Nezapomenuto ani na poesii, stavitelství, malířství a hudbu, což patřilo tehdy k dobré výchově u jinocha šlechtického původu. Zvláště v hudbě dostalo se nadanému jinochu pečlivé průpravy. Otec sám jsa pro zpěv a hudbu vášnivě zaujat, řídil v této věci vzdělání synovo osobně. Znaje dobře příliš živou povahu Alfonsovu a chtěje, aby si přece osvojil v hudbě značných vědomostí, zamkl jej

často i s učitelem v jeho pokoji na 3 — 4 hodiny. Alfonsu zdálo se to spočátku nesnesitelné, časem si však zvykl a rychle v hudbě prospíval. Ve věku 12 let hrál na klavír i těžší skladby.

Dokončiv přípravná studia věnoval se Alfons studiu práv. Tehdy bylo dovoleno konati univerzitní studia i soukromě. Toho použil otec Alfonsův a nechtěje, aby výchova jeho syna utrpěla nějak docházkou na universitu, kde mravy mezi studenty nebyly tehdy nejlepší, opatřil synovi za učitele dva bývalé profesory, pod jejichž vedením měl si osvojit patřičné vědomosti. Bylo to tím obtížnější proto, že právo neapolské nebylo jednolité. Řada národů vystřídala se před tím na půdě Neapolska. Byli to Římané, Lombardi, Normané, Francouzi, Španělé, kteří zde vládli a vydávali pro své poddané vlastní zákony. Sjednotiti všechny tyto zákony a uvésti je v souvislost zdálo se takotka nemožné. Pro nadaného Alfonsa tyto obtíže však mnoho neznamenal. S nadšením dal se do práce a v poměrně krátké době prostudoval právo občanské i církevní. Na zábavy, na něž v důsledku svého mládí měl konečně právo, ani nepomyslel. Jediným pro něho zotavením byly denní návštěvy u přítele dona Baltasara Cita. Tam ve společnosti několika přátel bavil se vždy asi hodinu tehdy všeobecně obvyklou hrou v karty. Při tom se stalo, že několikráte prodloužil o něco dobu k zábavě mu určenou. Toho ovšem přísný otec nesnesl. Když opět jednoho dne Alfons se vrátil o něco později domů, našel na svém psacím stolku rozložené karty. V prvním okamžiku nevěděl, co by to mělo znamenati. V tom však vstoupil otec a přísně zvolal: „Hle to jsou ti moudří muži, se kterými máš svůj drahocný čas!“ — To pomohlo.

Ve věku 17 let podrobil se Alfons na universitě neapolské veřejné zkoušce z obojího

práva. Obstal skvěle k úžasu všech a s věkovou dispensí tři let, 8 měsíců a 21 dní byl promován na doktora. Dne 21. ledna 1713 vsadili mu na hlavu baret doktorský, na prst navlékli prsten moudrosti a přiděli jej v togu, která mu byla ještě příliš dlouhá. Všichni se smáli, když ji vlekl za sebou, ale zároveň se obdivovali jeho neobyčejným vlohám.

* * *

Alfons de Liguori stal se tedy právníkem. Zařídil si svoji vlastní kancelář a nebylo mu ještě ani 20 let a již měl klientů více, než si mohl přát. Všichni znali dobře jeho nadání, svědomitost a poctivost a proto rádi světovali mu svoje pře. Sláva jeho rostla den ze dne.

Přes všechn nával práce nezapomínal však Alfons na svůj duchovní život. Každoročně o pařížovém týdnu uchyloval se se svým otcem na duchovní cvičení k jezuitům nebo k lazaristům. Několikrát za týden chodil ke stolu Páně, denně večer konal dlouhou návštěvu vel. Svátosti. Modlil se při tom s neobyčejnou vroucností. Býval v Boha takofka úplně ponořen.

* * *

Když bylo Alfonsovi 20 let začal se otec starati, aby mu našel vhodnou družku života. Svoji pozornost obrátil na Terezu, dceru dona Františka de Liguori, knížete de Presiccio. Boží Prozřetelnost však, která měla s Alfonsem jiné úmysly, zmařila jeho plány. Tereza vstoupila ke karmelitkám a po pěti letech zemřela smrtí

světice. Alfons sám po 30 letech napsal na žádost představené karmelitek krátký její životopis.

Otec Alfonsův vida, že sešlo s prvního sňatku, umluvil brzy nato druhý a to s dcerou vévody z Presenzana. Nutil také svého syna, aby se vznešené rodině představil. Alfons však tuše již k čemu jej Bůh volá, zaujal i v této věci stanovisko odmítavé.

* * *

V roce 1723 stalo se něco, co v životě Alfonsově znamenalo rozhodný obrat. Vévoda Orsini zahájil proti vévodovi toskánskému důležitý soudní proces, ve kterém se dožadoval navrácení panství v ceně asi 25,000.000 K. Svoji záležitost svěřil vévoda Alfonsovi. Tento věnoval na ni celý měsíc pilného studia. V den, kdy se měla projednávat, odebral se Alfons do soudních místností úplně jist, že proces vyhraje. Věc mu svěřenou také vyložil a obhájil tak skvěle, že vzbudil podiv všech přítomných. Již již chystal se president soudu vynést rozsudek ve prospěch Orsinioho, když tu náhle povstal Alfonsův protivník a řekl mrazivým tonem: „Všecky vaše důkazy nemají žádné platnosti, protože jste neuvedl listiny, která svědčí proti vám.“ To řka ukázal mu dokument, který byl skutečně proti Orsinimu a který mladý právník byl při studiu přehlédl. Alfons zbledl, ztichl a po chvíli s vypjetím všech sil přemáhaje svoje vzrušení řekl: „Zmýlil jsem se. Máte pravdu.“ V té chvíli byl všecek zničen. Těšili jej, ale on odmítl slova útěchy a krátce na to opustil místnost řka: „Vysíně soudní, více mne již neuzítel“ V té chvíli poznal a pochopil dokonale marnost všeho lidského snažení.

11.

Od toho okamžiku věnoval se Alfons výhradně jen záležitostem své vlastní duše. Mnoho se modlil, mnoho přemýšlel i o své budoucnosti. Navykl si též častěji docházeti do nemocnice nezhojitelných, aby tam ubožákům posluhoval. A právě na tomto místě mělo se mu dostat od Boha jednoho z nejdůležitějších osvícení. Jednoho dne totiž, právě když sestupoval po schodech nemocnice spatřil se náhle obklopen nebeským jakýms světlem a ve svém nitru zaslechl hlas: „Zanech světa a dej se mně.“ To opakovalo se brzy nato podruhé. Alfons pln úžasu se zastavil a zvolal: „Ó Pane, příliš dlouho jsem odporoval Tvé milosti. Učiň se mnou, jak Ti libo.“ V té chvíli bylo mu jasno, že jej Bůh volá ke stavu duchovnímu. Oči maje zality slzami, opustil dům a šel přímo do chrámu zasvěceného Matce Boží della Mercede, kde na znamení, že se vzdává služby světu a věnuje se v budoucnu výhradně službě Boží, zavěsíl před obrazem Mariín svůj šlechtický kord.

Po tomto rozhodnutí nastala Alfonsovi dlouhá řada těžkých bojů s otcem, který nikterak se nechtěl smířiti se synovým rozhodnutím, které uvádělo v niveč všechny jeho ctižádostivé plány směřující k oslavě a vyvýšení rodu de Liguori.

Dne 23. října 1723 překonav konečně odpor otcův svlékl Alfons světský šat, aby se přioděl rouchem duchovním a stal se advokátem zájmů Božích.

Byla právě sobota, den Panny Marie, která jej volala ke své službě. Kardinál Pignatelli přijal ho mezi svoje kleriky. Alfonsovi bylo tehdy 27 let.

Boboslovi na radu vážených mužů studoval soukromně. Usnadnily mu jej velmi jeho značné vědomosti z oboru církevního práva. V té době přihlásil se též do společnosti misionářů zvané Propaganda a zúčastnil se v jejích službách několika misí.

* * *

Byv vysvěcen na jáhna, dostal od kardinála dovolení kázati ve všech neapolských svatyních. První jeho kázání bylo o nejsvětější Svátosti. Bylo to u sv. Jana in Portu, kde se právě konala čtyřicetihodinná pobožnost. Sešlo se tu vybrané posluchačstvo z celého města, aby vyslechlo bývalého právníka. Alfons mluvil na slova Isaiášova: „Kéž bys protrhl nebesa a sestoupil, vody by hořely ohněm.“ Mluvil s takovým zápalem, že uchvátil srdce všech. Od té chvíle zvali jej častěji, aby kázal při různých příležitostech.

Okamžik, kdy měl být Alfons posvěcen na kněze rychle se blížil. Bůh však chtěl jeho ctnost podrobiti jedné zkoušce. Následkem namáhavých studií, bdění, postů a mimořádně přísného života těžce onemocněl. Nemoc se rychle horšila. Lékaři prohlásili, že není naděje na uzdravení. Donna Anna prolévala potoky slzí. Jeho skon byl očekáván každým okamžikem. V kritické chvíli dal si Alfons přinést z kostela Panny Marie della Mercede milostný obraz, před nímž byl kdysi zavěsil svůj šlechtický kord a vroucně se před ním pomodlil. Výsledek se dostavil okamžitě. Ihned byl mimo nebezpečí a v několika týdnech zotavil se úplně. 21. prosince 1726 byl pak vysvěcen na kněze. —

* * *

Alfons stav se knězem nepřijal žádného církevního úřadu. Dal se k službám všech, kteří žádali jeho pomoci. Na předním místě byla to Propaganda. Ve službách této vynikající církevní organizace pracoval nejen v Neapoli, ale i po celé jižní Itálii. Jeho slova padala na posluchače jako nebeská manna a pronikala srdce prostých i vzdělaných.

Co však srdce posluchačů připoutávalo nejvíce, byla Alfonsova horlivost a zároveň i mírnost ve zpovědnici. Mladý kněz dobře vytušil to, k čemu později dospěl namáhavým studiem, že třeba zde jíti střední zlatou cestou. Byl tedy přísný sám k sobě, ale laskavý a mírný k hříšníkům. „Čím hlouběji zabředla duše do bahna hříchu, tím laskavěji má se přijmouti, aby byla zachráněna,“ bylo jeho zásadou. Tak přivedl nesčíslné množství duší zpět na dobrou cestu.

* * *

R. 1729 založil v Neapoli pověstný Matouš Ripa kolej, ve které měli býti vychováváni misionáři pro Čínu. Ústav dostal název „Kolej sv. Rodiny pro Čínany.“ Alfons slyše o podniku Ripově, přihlásil se do ústavu jako výpomocný kněz. Ústav, nemaje pravidelných příjmů, trpěl často značnou nouzí. To bylo něco pro Alfonsa. Použil této příležitosti k tomu, aby se cvičil v tuhé kázni a osvojil si dokonale ducha kařicnosti. Tím se ještě nespokojil. Ve dne pracoval, značnou část noci věnoval modlitbě a studiu. Denně se bičoval do krve, nosil ostnaté řetízky, spával na holé zemi. — Ve službě apoštolátu duší pracoval, možno-li tak říci, ještě horlivěji. Jeho otec, který rozhodnutím synovým státi se knězem cítil se velmi dotčen a dosud se ještě

s Alfonsem úplně nesmířil, šel jednoho dne kolem kostela Ducha Svatého. Konala se tam právě sv. misie. Až na ulici slyšel jasně hlas svého syna, který právě kázal. Puzeň zvědavostí vstoupil dovnitř. Alfons mluvil právě o lásce k Bohu a to s takovým nadšením, že všichni byli hluboce dojata. Za nedlouho zalily se i oči dona Giuseppe slzami. Vyšel všecek rozechvěn na ulici. Brzy nato vrátil se domů i Alfons, který po dobu misie bydlil v blízkém paláci rodiny de Liguri. Otec ho uvítal s otevřenou náručí, přivinul jej na srdce a zvolal: „Ó synu, jak velikými díky jsem ti zavázán. Ty jsi mne naučil mluvit Boha. Kéž ti Bůh žehná za to, že jsi se věnoval stavu, který jest Bohu tak milý.“

* * *

Časté a namáhavé apoštolské práce vysílily brzy Alfonsa tou měrou, že potřeboval nutně zotavení. Na radu svých přátel odebral se proto s několika druhy na venkov a usadil se nedaleko Scalý u Panny Marie v Horách. Byl to kraj na pohled krásný, ale chudý, hornatý, kde žilo u svých stád v největší náboženské opuštěnosti tisíce pastevců. Dobří tito lidé slyšíce, že k nim zavítala družina misionářů, sbíhali se se všech stran prosíce kněží, aby je poučili o pravdách svaté víry. Alfons přijal je laskavě a věnoval jim všemožnou péči. Při tom si dobře povšiml, jak zanedbaní jsou duchovně tito ubožáci. Jeho horlivosti otevřel se tu nový obor apoštolské činnosti. V duchu tázal se sám sebe: „Proč by nemohli misionáři jít také na venkov, aby tam konali misie pro opuštěné?“ Byla to myšlenka od Boha, jež dala směr celému dalšímu životu Alfonsovu.

Koncem července vrátil se sluha Boží do Neapole slíbiv biskupu ze Scaly Mikuláši Querriero, že v září přijde opět, aby v městečku konal devítidenní pobožnost ke cti Ukřižovaného Spasitele.

III.

V době kdy Alfons bydlil v koleji Čiňanů, chodíval tam častěji jistý kněz z kongregace Pii Operarii jménem Tomaso Falcoja. Ctihodný tento muž, který žil v pověsti svatosti a požíval u všech největší úcty, měl v mládí, kdy dlel v Římě, zvláštní vidění. Bůh mu dal poznati, že jest jeho vůlí, aby byla založena dvojí řeholní společnost mužů i žen, ve které by byl dokonale napodoben život Božského Vykupitele. Zjevení tehdy Falcoju velmi rozradostnilo, když se však pokoušel později tuto myšlenku uskutečniti, narázel vždy na nepřekonatelné obtíže. Léta rychle plynula, z Falcoji stal se již stařec, ale stále ještě nebylo mu jasno, jakým způsobem uskuteční se vůle Boží u vidění mu zjevená. R. 1724 seznámil se se sestrou Marií Celeste Crostarosou kterou doporučil do kláštera ve Scale. Této omilostněné duši bylo o prosebných dnech 1725 Bohem zjeveno, že jest od něho vyvolena, aby založila nový řád, jehož členky by věrně následovaly života Božského Spasitele. Obsah vidění a pravidla nové řehole poslala představená sestry Crostarosy Falcojovi k posouzení. Ten z počátku postavil se příkře proti nadpřirozenému rázu vidění, když však je zkoumal bedlivěji, k svému velkému překvapení poznal, že vlastně jest jen uskutečněním toho, co jemu samému Bůh kdysi zjevil. Proto, když se v září 1730

dozvěděl, že Alfons se odebere do Scaly, aby tam konal devítidenní pobožnost, prosil jej, aby konal ctihodným sestrám v klášteře scalském duchovní cvičení a při té příležitosti podrobně vyšetřil vše, co se v poslední době sběhlo u sester. Výsledek jeho zkoumání byl, že prohlásil zjevení sestry Celesty za pravé. Věci ujal se poté sám místní biskup Querriero a pověřil Alfonsa úkolem, aby podle náčrtků sestry Celesty vypracoval pravidla nové řehole. Práce ta trvala Alfonsovi dvě léta. Odtud považovaly vždy řeholnice nej-světějšího Spasitele později přezvané na redemptoristky Alfonsa za svého otce a hlavního zakladatele. On se jich také vždy všemožně ujímal a získal si o jejich rozšíření zásluhy nemalé.

* * *

Brzy po tom, co bylo právě vylíčeno, měla sestra Celeste dne 3. října 1731 nové vidění. Spatřila božského Spasitele, po jehož pravici stál sv. František Ass., po levici Alfons z Liguori, na něhož ji P. Ježíš ukazoval a řekl: „Hle, muž, kterého jsem vyvolil za hlavu nové družiny mužů, kteří budou pracovat pro moji slávu.“ A v té chvíli byla jí ukázána kongregace jako již založená a v plné činnosti.

Sestra Celeste oznámila vše opět Falcojovi, který se mezitím stal biskupem v Castelamare. Falcoja prozkoumav věc co nejdůkladněji, zavolal si Alfonsa, vyložil mu vše a na konec dodal: „A za muže, jehož Boží Prozřetelnost vyvolila k provedení svých plánů, jste od Boha vyvolen vy. Bůh chce skrze vás založit i společnost mužů, jež by věrně napodobila svým životem Božského Vykupitele v jeho životě skrytém i veřejném.“ Alfons slyše to byl ohromen. Vrátil se do Neapole a tam dlouho se modlil, pře-

mýšlel i radil s osvěcenými muži, zvl. se svým duchovním vůdcem P. Pagano, s P. Vincencem Cuticou, představeným Lazaristů a s P. Dominikem Manulio, provinciálem Jesuitů. Všichni tři, když důkladně prozkoumali celou záležitost, vybídli Alfonsa, aby neváhal a co nejdříve založil kongregaci. Věc se dostala do širší veřejnosti a ihned vyskytli se čtyři mužové, kteří byli ochotni vstoupiti do nové společnosti. Byli to Jan Donato, Vincenc Mandariní, Petr Romano a Silvestr Tosquez.

Když se Alfonsův otec dozvěděl, co syn zamýšlí, byl zdrcen bolestí, že se bude museti rozloučiti s drahým synem. Jednoho dne vešel do synova pokoje, objal jej a drže jej v náručí po tři hodiny ho úpěnlivě prosil, aby jej neopouštěl. „Ó drahý synu, neopouštěj mne, měj útrpnost s mými šedinami.“ Tak plakal. Pro Alfonsa bylo to nejtěžší pokušení, jaké kdy v životě zažil. Jen s nadlidskou silou se přemohl a zůstal věren hlasu a volání Božímu.

Když počátkem listopadu 1732 opouštěl sedě na oslíku Neapol, aby se odebral do Scaly, kde měla býti kongregace založena, doprovázelo ho celé město posměchem.

5. listopadu přišel do Scaly, kde již čekali 4 jeho druhové, aby položil s nimi základ k nové kongregaci. Tři nejbližší dny byly věnovány modlitbě a přípravě na slavnostní zahájení řeholního života. Po všecky ty dny opakoval se v kapli řeholnic - redemptoristek při požehnání podivuhodný zázrak. Ve sv. Hostii bylo viděti kříž vztýčený na hoře a kolem něho nástroje umučení. Bůh tím chtěl naznačiti, že nová kongregace vzroste na úpatí kříže a že pravý následovník Ježíše Krista má za ním jíti až na horu Kalvarii. Alfons přijal pak kříž - s nástroji umučení do znaku své kongregace.

V neděli, dne 9. listopadu sloužil biskup Falcoja v katedrále scalské slavnou mši svatou, které byl přítomen Alfons se svými druhy, nato zapěno Te Deum a život řeholní byl zahájen. Zdálo se, že nová řeholní společnost jde vsťříc nejskvělejší budoucnosti. Spočívalo na ní zřejmě Boží požehnání.

* * *

Než ani peklo nespalo. Když brzy nato zahájeny společné porady o nových pravidlech, dali se někteří z druhů Alfonsových, svedení pýchou a zaujatostí, strhnouti k různostem názorů a tvrdošíjně na nich trvali. Přes všecku dobrou vůli Alfonsovu dohody dosaženo nebylo. Podrážděnost odpůrců Alfonsových a Falcojových vzrůstala den ze dne víc a více až krátce před velikonoce 1733 vyvrcholila v úplnou roztržku. Tři z druhů Alfonsových oddělili se od mladé řeholní společnosti a založili svoji vlastní. Věrným zůstal Alfonsovi jen Petr Romano, který však po několika letech opustil rovněž kongregaci a bratr laik Vít Curtius, který krátce před tím se přidal k Alfonsovi. Pro sluhu Božího bylo to ovšem velké zklamání. Vetejné mínění postavilo se také ihned proti němu a jeho dílu. Na kazatelkách neapolských byl uváděn jako výstražný příklad, kam vede přílišné sebevědomí a pyšná tvrdohlavost. Přes všechny tyto neúspěchy Alfons však na mysli neklesal. Zachoval tichost a pokoru srdce. A Bůh jej neopustil. Brzy přihlásili se do kongregace jiní znamenití mužové, na předním místě Cesar Sportelli, don Januarius Sarnelli a František Xaver Rossi. Za nějakou dobu hlásil se zpět Mandarini. Na radu Falcojovu nebyl však přijat. Kongregace nejas. Vykupitele překonala tak vítězně první obtíže, aby potom vzrostla rychle z hořčičného seménka

v mohutnou duchovní společnost, která vykonala během svého trvání velmi mnoho dobrého pro čest a slávu Boží a zájmy církve svaté.

* * *

První dům kongregace, jak již bylo řečeno, vznikl ve Scale. Alfons se svými druhy ubytoval se tam v domě řečeném Anastaziové. Všichni začli přísně kající život. Nedaleko domu byla osamělá jeskyně, do níž se Alfons často uchýloval, aby se tam nikým nerušen oddal modlitbě a studiu. Zde povznášel svou mysl k Bohu, doporučel mu kongregaci a duše nejvíce opuštěné, zde konal přísné kající skutky, zde prosil i nej-světější Pannu, aby mu pomáhala šířiti království Kristovo. Tam, jak rok před svou smrtí vyznal, zjevila se mu častěji přesvatá Matka Páně a dala mu mnoho pokynů týkajících se kongregace.

IV.

Když v září 1733 nadešla doba misí, vydal se na ně i Alfons doprovázen Sarnellim a dvěma pomocnými kněžími. Započali v Raito, odkudž přešli do Benincasi. Poté následovala celá řada jiných misí, jako v S. Lazaru, Campole, Vomeraně.

Tyto apoštolské práce obrátily na Alfonsa a jeho druhy pozornost biskupů okolních diecesí a jeden z nich jménem Vigilante nabídl mu nový dům ve Villa dei Schiavi. Tak měl Alfons již dva řeholní domy.

R. 1735 přibyl k nim třetí v Ciorani. Když tam 5. března Alfons přišel, doprovázen P. Rossim a fr. Rendinou, vítal je slavnostně veškeren lid. Bylo slyšeti výkřiky „Ecco il santo — Hle své-

tec!“ Klášter v Ciorani stal se pak středem duchovního obrození pro celý širý kraj. Založení domu v Ciorani bylo ostatně úkonem Prozfetelnosti Boží, neboť brzy nato piklemi a úklady některých Alfonsových nepřátel byly domy ve Scale a Ville zrušeny. Svatému zakladateli zbyl tak jediný řeholní dům v Ciorani, do kterého se uchýlili všichni jeho druhové. Dům ve Scale, kde vznikla kongregace, byl zrušen 25. srpna 1738.

* * *

V letech 1739-40 vykonal Alfons více než 20 velkých až měsíc trvajících misí a duchovních cvičení.

Velikou bolest způsobilo v té době světcí vystoupení dvou kněží P. Marocca a P. Majorina z kongregace. Na základě toho rozhodl se Alfons zavést slib a přísahu setrvání, aby se tak čelilo lidské nestálosti. — 21. června 1740 před svátkem sv. Marii Magdaleny shromáždili se kněží a bratři kolem Alfonsa. Byli to kněží: Cesar Sportelli, Jan Mazzini, František Rossi, Ondřej Villani a služební bratři: Vít Curtius, Januarius Rendina, František Tartaglione a Jachym Gaudiello. P. Sarnelli jsa nemocen v Neapoli, nemohl se dostavit. Všichni obnovili svoje řeholní sliby a zavázali se novým, že s milostí Boží vytrvají v kongregaci až do smrti.

O 9 měsíců později zalíbilo se Pánu odvolatí k sobě na věčnost prvního člena kongregace, mladistvého fr. Gaudiella. Když se ho spolubratři před smrtí tázali, zda mu není líto, že umírá tak mlád, odpověděl usmívaje se: „Právě naopak. Jsem šťasten, že umírám v kongregaci první. Budu praporečником kongregace.“ — Bylo mu tehdy 22 let.

* * *

R. 1741 vyhlásil Benedikt XIV. zvolen býv papežem, milostivé léto. V rámci těchto slavností rozhodl se neapolský kardinál Spinelli, uspořádati v celé svojí diecesi, zvláště v Neapoli a okolí misie. Hledal jen schopného muže, který by velké to duchovní dílo organizoval. Nalezl ho v Alfonsovi. Tento sice ve své pokoře prosil, aby břímě tak velké nebylo na něho vkládáno, ale církevní kněze nepovolil. Nezbylo nic, nežli se podrobiti. Generální misie započala v květnu a trvala po celý rok s malou přestávkou po dobu letního vedra. Kongregace získala během těchto misii řadu nových členů. Mezi nimi nejvýznačnější byli Benignus Giordano a zvláště P. Pavel Cafaro.

Na těchto misích, které se ukončily až pozdě v létě 1742 uchvacoval Alfons všude posluchače mohutností svého slova, svou obětavostí a zvl. svojí pokorou. Když jej lidé viděli, jak jede na oslíku oděn jsa klerikou ošumělou a spravovanou, tázali se mimoděk, jak je to možno, že se dědic rodiny Liguori dovede takto snížit. Soudíce dle jeho úboru považovali jej leckde za posledního ze služebných bratří, což zavadalo leckdy přičinu k žertovným poznámkám. Tak kdesi unesení jeho výmluvností prohlásili: „Jestliže kuchař tak krásně káže, což teprve ostatní.“

* * *

Kolem velikonoc 1743 stihla kongregaci těžká rána. Msgr Falcoja, muž který první dal popud k založení kongregace a který byl také jejím největším dobrodincem, zemřel. Alfons slyše, že umírá a sám nemoha přispěchati k jeho lůžku, poslal P. Sportelliho uloživ mu, aby biskupa požádal o jediný důkaz lásky, to jest, aby jeho i celou kongregaci zvláštním způsobem doporučil

Panně nejsvětější, jakmile před ní předstoupí. Slyše to Falcoja byl hluboce dojat a opakoval po třikráte: „O Matko má, o Matko má, o Matko má!“ — Požehnal potom kongregaci a 20. dubna maje oči upřené na obraz Rodičky Boží, sladce skonal.

* * *

V důsledku smrti Falcojovy svolal světec generální kapitulu, aby ustanovila nejvyššího představeného. Byla zahájena 6. května 1743. Na ní zvolen Alfons všemi hlasy za rektora majora. Hned potom složili všichni do jeho rukou řeholní sliby. Kapitula vyzvala též Alfonsa, aby na základě předpisů, které již existovaly a na základě poznámek Falcojových i zásad daných v různých sezeních zpracoval dokonalý soubor řeholních pravidel. To se také stalo. Po kapitule řídil Alfons dále dům v Ciorani, ač byl nejvyšším představeným kongregace a odeslal tři kněze, aby pod vedením P. Sportelliho položili základy k novému domu v Nuceriae Paganorum. Podařilo se to, ač ne bez velikých bojů. Nocera stala se potom nejdůležitějším domem kongregace.

* * *

Zatím, co se toto dalo, vydal se Alfons opět na misie. Působil hlavně v okolí Salerna a Nocery. Na jedné z těchto misí roznemohl se těžce vysílen předchozími pracemi mladý Alfonsův misionář jménem Benignus Giordano a dne 21. června zemřel. Bylo mu teprve 34 léta. Ač žil v kongregaci jen dva roky, přece bohat zásluhami odešel na věčnost jako první z kněží kongregace, aby se tam připojil k andělskému bratru Gaudiellovi. Louče se s životem zanechal svým

spolubratřím na památku výrok sv. Pavla, který vhodně vyjadřuje základní myšlenku kongregace: „Oblect se v Pána našeho Ježíše Krista.“

Alfons ztratil sice jednoho ze svých spolubratřů, ale po misiích v diecesi salernské a nocerské hlásilo se o přijetí do kongregace nových devět mužů. A tak, když se sv. Zakladatel vrátil z jara 1744 do Ciorani, našel tam pod vedením P. Cafaro četný noviciát. Všichni se snažili se všech sil kráčet po stezce dokonalosti. Aby je tím dokonaleji připoutal k Ježíši Kristu, složil pro ně Alfons svoje slavné „Návštěvy Vel. svátostí“ a „Ohnivé šipy.“

Téhož roku, dne 30. června zemřel v Neapoli v pověsti svatosti P. Sarnelli, jeden z nejvěrnějších druhů Alfonsových, který kdysi mocně hájil jej i jeho kongregaci proti osočování a nespravedlivým soudům nepřátel.

* * *

V téže asi době konal světec misie v Apulii a zašel se svými spolubratři až do městečka Illiceto. Leželo uprostřed krásné ale chudé krajiny, kde lid byl nábožensky nesmírně opuštěn. Příchod misionářů vzrušil všecko obyvatelstvo. Byli od lidu přijati jako andělé Boží. Po 14 dní nemluvílo se v rodinách o ničem než o nových kazatelích. — Půl hodiny od města na pahorku obklopeném lesy stojí malý poutní mariánský kostel zvaný „Matka útěchy“. Vedle něho jest poustevna. Toto místo bylo Alfonsovi nabídnuto pro misii s prosbou, aby se tam misionáři usadili. Po dlouhém váhání dal Alfons svůj souhlas. Klášter založen a světec zůstal tam sám jako představený. Život ve Val in Vincoli, jak se toto místo zvalo, nebyl snadný. Chudoba, jež tu tehlejší rodinu tísnila, byla velmi citelná. V červenci 1745 dosáhla svého

vrcholu. Alfons nevěda si jiné rady poslal věrného bratra laika Vítu Curtia do Troje k některým dobrodincům kláštera, aby jich prosil o pomoc. Vít ochotně poslechl, ač cítil, že jest nemocen. Vydal se na cestu, vyřídil co mu bylo uloženo, ale na zpáteční cestě těžce se rozemohl a v sobotu 17. září 1745 k veliké žalosti Alfonsové zemřel. Světec sám jej slavnostně pochoval a při smutečních obřadech pohnutím ustavičně plakal.

* * *

Zkormoucená jeho mysl uklidnila se poněkud až na podzim, kdy nastala doba misí. Z těchto nejslavnější byla misie ve Fogii. Byla zahájena 30. listopadu, trvala 36 dní a zúčastnilo se jí 15 misionářů. Alfons sám kázal denně v katedrále před tamnějším milostným obrazem Panny Marie. Jednoho dne — bylo to před vánocemi — mluvil právě o mocné ochraně Rodičky Boží, když tu náhle zmocnilo se četných posluchačů veliké vzrušení. Zraky všech obrátily se na mariánský obraz. Z tváře Rodičky Boží vyšel oslňující paprsek a ozářil tvář kazatelovu. Alfons přišel u vytržení myslí, vznesl se několik stop nad řečníště a zvolal: „Matičko má, jsem tvým, jsem všecek tvým.“ Posluchači z počátku oněměli, ale potom ozývalo se se všech stran volání: „Zázrak, zázrak!“ Mužové bili se v prsa, ženy pohnutím slzely, veřejné hříšnice tlačily se k řečníšti volajíce: „Milost, milost, chceme se obrátiti.“ — Misie, které se zúčastnili tři světci: Alfons, P. Sportelli, P. Cafaro měla obrovský úspěch. — Na těchto misích byl přijat do kongregace P. Garzilli.

* * *

Z kláštera v Illiceto byly konány misie po celé Apulii. Pověst o misionářích pronikla až za hranice země. Ký div, že Alfonsa došla brzy prosba o založení nového misijního domu v diecezi Conza. Měl býti postaven vedle poutního kostela zvaného „Mater Domini“ v Caposele. Alfons vykonal tam nejdříve misii a když se zdařila, přijal 2. prosince 1746 nové sídlo kongregace a poslal tam P. Sportelliho, aby postavil klášter.

V letech 1746 - 1748 se kongregace k nemalé radosti Alfonsově utěšeně rozvíjela. Hlásili se stále noví a noví členové, mezi nimiž zasluhuje zmínky zvláště P. Alexander de Meo, P. Ferrara, a P. Margotta. Budoucnost díla Alfonsova byla tedy slibná. Jen jedna věc kalila mu radost: kongregace neměla státního schválení.

V polovici června odebral se tedy Alfons do Neapole, aby se o to pokusil. Po dva měsíce se namáhal, ale marně. Regalisticky naladěná vláda s mocným Tanuccim v čele kladla podmínky, jichž nebylo možno splnit. Zklamán světskou vládou obrátil Alfons svoji pozornost na Řím, aby tam pomocí svých přátel a příznivců získal pro kongregaci schválení církevního. Za tím účelem poslal do věčného města P. Villaniho. Tomu podařilo se skutečně schválení vymoci. Pln radosti sedl a napsal o tom sv. Alfonsovi zprávu. Světec dostav dopis do ruky rozrušil se a chvíli váhal, nežli jej otevřel. Otvíral jej pomalu, ale když hned na počátku spatřil slova: „Kongregace jest schválena,“ radostí padl k zemi na tvář a vroucně děkoval Bohu za tuto milost. Ihned svolání všech členů domu a v kostele zapěno „Te Deum.“ Papežské breve se schválením pravidel kongregace nejsvětějšího Vykupitele vyšlo 25. února 1749. Na vzrůst kongregace mělo

pronikavý účinek. Hlásilo se čím dále, tím více noviců, mezi nimi známý Gerard Majela, který byl 11. prosince 1904 církví prohlášen za svatého a ctihodný Dominik Blasucci, často nazývaný Aloisem 18. věku. — 8. června 1750 byla pak na prosby Alfonsovy papežskou stolicí schválena i druhá větev řádu - kongregace redemptoristek. V tomtéž roce po desetiletém namáhavém studiu byla vydána slavná Alfonsova kniha „Chvály mariánské.“ Jeho stěžejní dílo „Mravověda“ vyšlo o dva roky dříve v Neapoli (v září 1748). — Jak vidno, zabýval se světec hodně literárními pracemi a nedal se od nich odvrátiti ani četnými starostmi a obtížemi, s jakými tehdy kongregace zápasila. V té době ztratili redemptoristé opět jednoho ze svých vynikajících členů. Byl to ctihodný P. Sportelli, který mezi prvními druhy Alfonsovými vynikl nejvíce svojí rozvahou — velikostí svých ctností. Zemřel 19. dubna 1750, když byl před tím již dva roky trpěl těžkou nemocí. Místo něho poslal Bůh kongregaci jiného světce P. Latessu.

• • •

V listopadu 1752 přesídlil Alfons trvale z Ciorani do Nocery, čímž se tento klášter stal hlavním sídlem kongregace. V Caposele mezitím zemřel smrtí světce klerik Dominik Blasucci, v Ciorani fr. Ondřej Zabatta, nad jehož otevřenou rakví stalo se několik divů a posléze v srpnu 1753 rozžehnal se s tímto světem v Caposele P. Cafaro, nejlepší opora a duchovní vůdce světcův. Všecky tyto zprávy působily na Alfonsa jako blesk za jasného dne, neboť na ně nebyl připraven. Aby se aspoň poněkud potěšil, složil tehdy svoji slavnou báseň „O vůli Boží.“

• • •

Koncem roku 1754 bylo postavení Alfonsovy společnosti na venek příznivé. Čítala na 60 kněží, těšila se přízni biskupů, měla schválení papežské. A přece ještě jedna důležitá věc chyběla. Neměla schválení státního, ano v důsledku jednání vlády neapolské stávalo se její postavení den ze dne tísnivější. Bylo jasno, že třeba mít také domy mimo území neapolské, kamž by se členové mohli uchýlit, kdyby byli v království zrušení. Proto Alfons podporován svým přítelem Msgr. Borgiou, založil nový klášter na území papežském nedaleko Beneventa v San Angelo a Cupolo. Z vděčnosti k arcibiskupu beneventskému Paccovi, který toto dílo horlivě podporoval, uvolil se v jeho městě vykonati velkou misi. V listopadu 1755 vydal se tam s 20 misionáři. Cestou zastavil se v Neapoli u své matky, která tehdy právě umírala. Sám posloužil ji svátostmi umírajících, potěšil ji a vyžádal si jejího mateřského požehnání. — Misie v Beneventu trvala celý měsíc a přinesla užitek nejkrásnější.

...

Zdraví Alfonsovo, beztoho nevalné, namahavými pracemi misijními se ještě více oslabilo. Několikrát upadl do těžké nemoci, z níž se takofka jen zázrakem uzdravil. Přimyslíme-li si k tomu, že mu bylo 60 let, žasneme nad tím, že mohl vykonati tolik nadlidské práce. Byl-li doma, ze svého pokojsku téměř ani nevycházel zabývá se ustavičně modlitbou, záležitostmi kongregace a činností spisovatelskou. Všechnu ostatní čas věnoval hlásání slova Božího a konání misí. Z větších misí, které vykonal v letech 1756-9 zaslubují pozornosti zvláště misie v Amalfi, kde se mu od lidu dostávalo úcty nejinak než světcí, v Salerno (během této misie přišla z Ciorani

zpráva, že tam zemřel P. Rossi) a v Nole, kde před tím získal pro řeholní život mladého klerika Františka Xavera Bianchiho, který později vstoupil do řádu Barnabitů, zemřel v pověsti svatosti a 22. ledna 1893 byl od církve prohlášen za blahoslaveného.

* * *

Počátkem září 1761 utvářely se pro kongregaci poměry tak příznivě, že Alfons mohl poslati šest svých členů dokonce až na Sicilii, kde v Girgenti byli přijati s otevřenou náručí od tamnějšího biskupa Lucchesiho, který je ihned usadil ve svém sídelním městě.

V.

Od r. 1758 nemohl již Alfons pro státní a churavost doprovázeti svých spolubratrů na misie. Proto zůstával doma a tím větší měrou věnoval se své oblíbené činnosti spisovatelské a správě kongregace.

Léta 1758-61 jsou v té věci u Alfonsa nejplodnější. Tiskne svůj znamenitý spis „Láska duší“, píše o „Srovnalosti vůle naší s vůlí Boží“, vydává celou řadu „Rozjímání“, stanoví zásady řeholního života ve své „Pravé nevěstě Ježíše Krista“. Zvláště však se proslavuje svým klasickým spisem „O modlitbě.“

Činnost spisovatelská nevadila ovšem nikterak Alfonsovi, aby nevěnoval také všemožnou péči správě své řeholní společnosti. Byl všem vpravdě otcem. Ze své lásky nevylučoval ani toho posledního bratra laika. Když na příklad jednoho dne přišel k němu jistý bratr služebný a stěžoval

si, že neumí číst a psát, odložil světec ihned svoji vědeckou práci a sáhl k péro, aby mu napsal stručný slabikář, dle něhož by se snadno přiučil čtení. Zvláštní pozornost věnoval novicům. Bylo mu radostí zúčastňovati se jejich společných cvičení i večerního zotavení, ve kterém dovedl k nim tak krásně mluvit o Bohu. Za moudrého řízení Alfonsova také skoro všichni novicové dospěli ke slibům. Od r. 1756 - 62 složilo jich svatě sliby 60.

Podobně zajímal se sv. Zakladatel o studenty kongregace. Věda dobře, jak jest důležité, aby se vyznali dokonale v morální theologii a pozoruje jejich obtíže, sám konal jim přednášky z nesnadného tohoto předmětu. Bývalo tehdy zvykem, že studenti dokončivše studia dogmatická, přicházeli do Pagani a tu světec zanechával ihned svých obvyklých prací, aby se věnoval klerikům a přednášel jim o morálce. Při vyučování osvědčoval velikou trpělivost a něžnou lásku. Když dospěl ve svých přednáškách až k věcem týkajícím se šestého přikázání a stavu manželského, býval vždy velmi vážný a mluvil jen latinsky. — Nadevšecko ovšem dbal o to, aby všichni z nich kráčeli stezkou svatosti. Jaký duch byl mezi kleriky kongregace, vidíme z toho, že sedm studentů, kteří tehdy zemřeli, odešlo se světa v pověsti svatosti. Ctnostný jejich život byl nemalou útěchou pro srdce Alfonsovo. Sbíral všecky podrobnosti jejich svatého života pro povzbuzení příštích pokolení a děkoval Bohu, že do základů kongregace vložil kosti těchto dobrovolných mučovníků.

Jakmile mladí členové v kongregaci ukončili svoje studia a byli vysvěceni na kněze, museli se podrobiti druhému noviciátu jako přípravě na misie. Účelem jeho bylo vzpružiti se opět v duchovním životě a soustavnou prací na misijských kázáních připraviti se na činnost kaza-

telskou. Teprve potom mohli své starší druhy občas provázeti na apoštolských cestách. Plné činnosti misijní mohli se však věnovati až po 30. roce. Ani potom však nespouštěl jich s očí. Ve všem všudy měli osvědčovati pravou poslušnost, lásku k chudobě a nejvíce pokoru, kterou prohlásil za význačnou vlastnost pravého redemptoristy. Mimo tyto ctnosti vyžadoval Alfons od svých misionářů život kající. Vyzbrojení těmito ctnostmi zapomínali potom misionáři sami na sebe a šli zachraňovati duše z lásky k božskému Vykupiteli.

Světce sám předcházeli také všem svým vlastním dobrým příkladem. Šetřil úzkostlivě časem. Z rána se odebral do kaple, aby s ostatními konal rozjímání. Nato modlil se s nimi církevní hodinky. Poté se vrátil do svého pokojíku a po pět hodin pracoval na svých spisech. Studium mu nijak nepřekáželo mysliti na Boha. Kdykoli slyšel bít hodiny, přerušil svoji práci a pomodlil se Zdravas. Půl hodiny před obědem řeholní rodiny sloužil mši sv., po ní další půl hodiny konal díkůčinění, nato požil skromného oběda, po němž se asi na 20 minut zúčastnil společné rekreace. Při tom mluvil buď o Bohu nebo o misiích, nebo odpovídal kněžím na otázky z mravovědy. Ihned nato konal na kůru dlouhou návštěvu Velebné Svátosti, asi hodinu věnoval na duchovní čtení a rozjímání a zase pracoval až do půl šesté hodiny. Následovaly úřední porady o záležitostech kongregace, opět rozjímání, církevní hodinky a večeře. Večerní modlitbou zakončil pak den.

Tak žil Alfons po šet let, jež ztrávil v Nocere. Byl tak dbalý řeholní kázně, že nikdy nechyběl při žádném společném úkonu řeholní rodiny.

V době oddechu snažil se, aby ostatní rozveselil. Říkal, že řeholníci mrzutí, se svraštělým čelem podobají se bludařům, kteří chtějí oklamati lid a tváří se proto přísně. — Často, když při společné zábavě hovor vázl, zasedl ke klavíru a zahrál některou oblíbenou melodii. Jednoho dne vida P. Margottu, jak je všecek skleslý duševním utrpením, dodával mu důvěry a laskavě ho těšil. „Otče“ řekl mu P. Margotta, „chcete-li mě trochu potěšiti, zahrejte mi některou ze svých krásných písní o Bohorodičce.“ Ihned zasedl světec ke klavíru a začal mariánskou píseň. Brzy kanuly velké slzy z očí P. Margotty a všichni odešli z rekreace rozňaceni láskou k nejsv. Panně.

Světec byl básníkem a hudebníkem v pravém slova smyslu. Jeho písně, které se v Itálii zpívají dodnes, byly sebrány a spojeny v jeden celek pod názvem „Cansoncine spiritali.“ Znameníť italský básník don Mario Palladino o něm praví: „Jediný Alfons de Liguori zavedl v Itálii lidový zpěv a to dokonale.“

VI.

Tak žil sv. Zakladatel klidně a tiše ve svém pokojíku v Nocere až do 9. března 1762. Toho dne k večeru přihodilo se něco, co mělo v jeho životě znamenati rozhodný obrat. Večer přišel do kláštera v Nocere posel od Msgr. Locatelliho, apoštolského nuncia v Neapoli a oznámil, že Alfons de Liguori jest jmenován biskupem ve sv. Agatě. Alfons z počátku považoval to jen za žert, ale když spatřil papežskou listinu, oněměl. Oči zalily se mu slzami. Přišli spoluhratři, aby ho potěšili. Na jejich radu podal papeži prosbu, by rozkaz změnil. V žádosti uváděl, že má již 66 let, je slabý, hluchý, kulhavý,

skoro slepý atd. — Uplynulo deset dní napjatého očekávání — dnů to plných duševních muk pro pokoru Alfonsovu. Dne 19. března v 6 hodin večer přišel z Nunciatury nový posel. Na otázku čeho si přeje, odpověděl: „Jdu k P. Alfonsovi. Jeho žádost nebyla přijata.“ Slyše to P. Mazzini, vzal papežskou listinu, s P. Ciminem odebrali se oba do pokojíku světcova a tam P. Mazzini pravil: „Otče, pomodleme se Ave Maria k nejsv. Panně.“ Světec všecek rozechvěn, poklekl a modlil se. Pak mu vše sdělili. Alfons přečetl list, pozdvihl oči k nebesům a zvolal: „Gloria Patri! Papež chce, abych byl biskupem. Budu tedy biskupem.“ Potom s očima plnými slz pravil k ostatním spolubratřím: „Bůh mne vyháň z kongregace pro moje hříchy. Musíme se tedy rozloučiti, když jsme po 30 let žili v bratrské lásce a shodě.“ Pak ho opustily síly a on upadl do mdlob. Druhého dne byl zachvácen tak prudkou horečkou, že bylo krajní nebezpečí smrti. Zpráva o jeho nemoci zbudila všude nesmírné vzrušení a zármutek. Sám papež byl jí dojat. Po třech dnech však Alfons náhle ozdravěl. Od té chvíle nemyslel již na nic, než aby co nejdříve uposlechl rozkazu papežova. Na Bílou sobotu rozloučil se s nocerským lidem. Všichni hlasitě plakali, on však jich těšil řka: „Netruchlete příliš, odcházím, ale vrátím se zase, abych u vás zemřel.“ — Druhého dne odjel. Chtěl cestovati do Říma ve staré záplatované klerice, s pláštěm za 25 karlínů. Když mu proto domlouvali, bránil se řka: „Nevím, proč se má biskup stydět za chudobu a pokoru.“ Teprve na výslovný rozkaz P. Villaniho poslechl, oblékl poprvé za 30 let novou kleriku obul nové střevíce. Tyto nosil pak plných 26 let až do své smrti.

Nejprve odebral se do Neapole, aby se představil králi, nunciovi a ministrům. Všude byl přijat s největší úctou. V Neapoli si též koupil

biskupské odznaky: Prsten za několik karlínů ozdobený kouskem skla a náprsní kříž s falešnými drahokamy. Brzy poté odcestoval do Říma. Byl přijat s takovými poctami, že z toho povstala pověst, že pro svoji ctnost a učenost bude brzy jmenován kardinálem. Dne 20. června byl pak vysvěcen ve chrámě della Minerva na biskupa. — Brzy po svěcení odebral se světec na místo svého působení.

* * *

Od té chvíle všechno myšlení i snažení Alfonsovo náleželo jen a jedině diecesi svatoagatské. Měla jen asi 30.000 duší se 3 — 400 kněžími, byla rozdělena na 10 obvodů, mravní stav lidu i duchovenstva byl však ubohý. Čekala tedy Alfonsa práce nemalá, chtěl-li opět obnoviti v diecesi křesťanský řád. Jakým způsobem mělo se tak státi? Odpověď biskupa svatoagatského na tuto otázku zněla: Stane se tak všeobecnou misí. — Tato započala skutečně v městě Arienzu dne 10. listopadu.

Biskup byl ji osobně přítomen. Konal při ní duchovní cvičení pro šlechtu. Po misii v Arienzo odebrali se misionáři do S. Maria de Vico a okolí města, nato do Airolly atd. Tyto misie trvaly celkem tři měsíce. Křesťanské smýšlení bylo jimi v lidu dokonale obnoveno.

* * *

Druhou starostí biskupa bylo postarati se o dobrý kněžský dorost pro diecesi. V biskupském semináři bylo dosti jinochů, kteří se připravovali na stav kněžský, málo z nich však bylo vzorných mravů. Jiní opět neměli dostatečných vloh. Neschopní byli bez milosrdenství propuštěni, ostatním

věnoval nový biskup péči co největší, věda dobře, že na jejich výchově závisí celá budoucnost diecese.

* * *

Dne 21. května 1763, deset měsíců po svém nastoupení počal svatý biskup visitaci celé diecese. Provázeli jej generální vikář, jeden kanovník, fr. Romito a sluha. Neměl nádherného kočáru ani bohatě ozdobených koní, nýbrž jel na vypůjčeném oslíku, cestou se modlil a rozdával chudým almužny. Všude, kam přišel, shromáždil nejdříve lid a ohlašoval plnomocné odpustky pro všechny kdo přijmou sv. svátosti. Druhý den konal pontifikální mši svatou a hned potom zahájil duchovní cvičení. Ráno kázal kněžím a řeholníkům, odpoledne lidu. K večeru vyučoval děti a připravoval je na svaté břimování. Všude, kam přišel, zaváděl též rozjímavou modlitbu, návštěvu Vel. Svátostí a zakládal zbožné spolky a bratrstva. Dbal také přísně na to, aby kostely a bohoslužebná roucha byly v náležitém stavu.

* * *

V měsíci listopadu 1763 vypukl v jižní Itálii hlad. Z hladu povstal brzy mor. Zoufalství dohánělo lid k vzpourám. Bídou, nemocemi a v pouličních bojích zahynulo tak v necelém půl roku na 300.000 lidí. — Diecese svatoagatská polohou hornatá, byla z těch, které trpěly nejvíce. Zástupy hladovících obrátily se o pomoc na biskupa. Denně až 500 jich obléhalo biskupský palác. A Alfons dával, co mohl. Na konec, když mu již nezbylo ničeho, prodal vše co měl, i biskupský prsten a kříž, jen aby hladovícím pomohl. V prvních měsících 1764 bída dosáhla svého

vrcholu. Lid živil se listím a kořínky. Alfonsovi při pobledu na to div bolesti srdce nepuklo. Konečně s nastalým jarem dražota a bída poněkud povolila.

Sotvaže doba hladu skončila, pokračoval neúnavný biskup dále ve svých visitacích. Tak ponenáhlu zavedena po celé diecesi reforma křesťanského života.

* * *

Zdravotní stav Alfonsův se stále víc a více horšil. Podal proto novou žádost do Říma o zproštění z biskupského úřadu. Byla však zamítnuta. V srpnu 1766 onemocněl tak velice, že se zdálo, že již umírá. Přece však se opět poněkud zotavil. Na radu lékařů však přestěhoval se již v září ze sv. Agaty do Arienza, které se od té doby stalo jeho stálým sídlem.

Další léta Alfonsova biskupování byla kromě starostí o duše svěřené vyplněna ustavičným bojem proti zlobným vlivům francouzských encyklopedistů, které se tehdy nesmírně šířily po celé Evropě. Alfons zapřisahal vládu a ministry neapolské, aby nedopouštěli šíření podobných knih a na jeho naléhání vykonáno v té věci velmi mnoho dobrého.

* * *

Počínaje rokem 1768 zdravotní stav Alfonsův býval velmi často přímo zoufalý. Žil takoruka v ustavičném nebezpečí smrti. Sotva však z některé nemoci trochu pookřál, opět se vrhal do nových a nových prací pro blaho duší. Bolestná dna zachvátila celé jeho tělo a zkrivila mimo jiné i krční obratel, takže hlava klesla na prsa. Z toho však utvořila se mu na hrudi živá rána. Světec trpěl při tom nesmírně, přece však ani

nezasténal. Jeden z lékařů, kteří jej léčili, vida to řekl: „Kdybych měl tak trpěti, bolesti bych zešilel.“ Alfons však i při svých nemocech byl veselý myslí. Dovedl i žertovati. Kdysi na otázku jednoho kněze, zda v noci spí, odpověděl: „Ve dne zabáním mouchy a v noci chytám pavouky.“ — Na jaře 1772 nabídl Alfons papeži znovu svoje odstoupení z biskupského úřadu. Klement XIII. však ani tentokráte je nepřijal.

* * *

V té době opět nepřátelé útočili na Alfonsovu kongregaci a snažili se ji zničit. V nejtěžších chvílích, když se zdálo, že vše již je ztraceno, psal Alfons všem členům: „Buďte spojeni s Bohem, neboť na nikoho jiného nemůžeme spoléhat.“ V druhé polovici 1772 bylo nutno v důsledku poměrů odvolat redemptoristy ze Sicílie. Plné 4 roky trvala tato bouře proti kongregaci. Důvěru Alfonsovu v pomoc boží však nezlomila a nebe také jeho důvěry nezklamalo. Právě v nejkritičtější chvíli dostalo se kongregaci nového domu ve Scifelli, který mohl sloužit členům kongregace za případný útulek, kdyby domy neapolské byly náhodou zrušeny. Také do Girgenti byli misionáři povoláni zpět.

* * *

Kolem r. 1770 byly v církvi katolické poměry velmi nebezpečné. Její nepřátelé se doslova spojili na její zničení. Římskému papeži upírána ta nejjednodušší práva; nevěra, bludařství a vlačnost náboženská vlivem špatných spisů a regalismem načichlých vlád se šířily úžasně. Dne 21. července 1773 byl Klement XIV. nucen zrušit řád Jesuitů, aby zabránil tomu nejhoršímu. Brzy nato papež následkem útrap a starostí zemřel.

V téže době — bylo to 21. září 1774 — sloužil světec mši sv. jako obyčejně, po ní však odešel do svého pokoje a usedl do lenošky. Nehýbal se a nepromluvil ani slova. Zdálo se, že nejví ani známky života. V tomto stavu nehybnosti setrval po celý den i následující noc. K 7. hodině ranní dne 22. září však náhle uchopil zvoneček a zazvonil na znamení, že chce sloužit mši sv. Všichni se k němu ihned sběhli a tázali se, co se s ním dalo. On odpověděl: „Byl jsem u papeže a těšil ho v posledním boji. Právě zemřel.“ Brzy přišla skutečně zpráva, že papež Kliment XIV. zemřel 22. září v 7 hodin ráno.

* * *

Nástupcem Klimenta XIV. byl Pius VI. Alfons mu ihned psal a prosil, je-li to jeho vůle, aby jej zbavil pro jeho stáří a chorobu úřadu biskupského. Papež ač nerad, jeho přání vyhověl. Alfonsovo rozhodnutí způsobilo v celé diecesi svatoagatské smutek. Nejvíce truchlili ovšem chudí. V Alfonsovi ztratili toho nejlepšího otce. Jeden z nich si stěžoval řka: „Když jsme chodili do hor, nechávali jsme své děti v biskupově paláci a byli jsme jisti, že Monsignore nenechá jich o hladu. Nyní odchází a na koho se obrátíme?“

Dříve než Alfons opustil svěcené stádce, chtěl se s nimi ještě rozloučiti. S velkými obtížemi a bolestmi dal se zavést do jednotlivých farností, všude lidu žehnal a povzbuzoval ho k dobrému. Na konec loučil se s kláštery. Do sv. Agaty pro slabost nemohl již zajet. Proto psala mu představená redemptoristek, jež tam uvedl, dojemný list ve kterém prosila, aby na ně nezapoměl, až ho Pán Bůh k sobě povolá. Na konec prosila Alfonsa, aby v závěti odkázal svoje srdce klášteru ve sv. Agatě. Až k tomuto místu, vypravuje P. Tannoja, četl světec dopis

klidně. Když však dospěl k uvedeným slovům, nemohl se zdržeti a prohlásil: „Vždy jsem považoval sestru Rafaelu (představenou) za ženu rozumnou. Tentokrát se jí však rozum zakalil. Moje srdce! Co by s ním dělaly? Hleďme si duše! Tělo ať hodí třeba na smetiště!“

27. července 1775 opustil Arienzo. Před biskupský palác se dostavily zástupy lidu. Kdekdo se díval s úsměvem i slzami na zavazadla biskupa svatoagatského. Sebou vezl koš, dřevěný kříž, svícen a měděnou lampu. K večeru dorazil do Nocery. Vitali jej hlaholem zvonů. Velký dav lidu obklopil povoz, z něhož Alfons sestupoval. Vracel se po 13 letech do Nocery. Uvedli jej do dvou malých pokojíčků, jež si zvolil za svoje obydlí. Zahleděl se na holé jejích stěny, usmál se a ulehčeně povzdechl: „Budu zde šťastnější než v Arienzu.“ Brzy nato psal jednomu ze svých známých: „Z milosti Boží jsem opět v Noceře a zdá se mi, jako bych byl v ráji.“

VII.

V Nocera dei Pagani světec neoddal se zaslouženému odpočinku. Každé soboty promlouval v tehlejší komunitě. V kostele kázal vždy v sobotu a na velké svátky. Hlas jeho byl dosud svěží a silný. Tak jako by byl úplně zdrav. Volných chvil používal k sepsání četných cenných knih.

V té době obnovili opět nepřátelé Alfonsovi své útoky na kongregaci. Proto Alfons usiloval o to, aby pro všechny případy měla kongregace několik domů mimo území neapolské. Dosud stalo se tak v San Angelo a ve Scifelli. V roce 1777 — 79 podařilo se založiti na území pa-

pežském další dva domy a to v Beneventu a Frosinone. Visitátorem těchto dvou domů stal se P. František de Paula.

Počátkem roku 1779 se zdálo, že královská vláda jest družině Alfonsově nakloněna. Toho chtěl Alfons použiti a proto podal vládě neapolské novou žádost o schválení kongregace. Provedením záležitosti byl pověřen P. Majone. Měl právo během jednání pozměnit některá menší pravidla řehole, nikoliv však důležitá. P. Majone však nezachoval se dle příkazu Alfonsova. Na naléhání královského velkoalmužníka Msgre Testy vynechal v žádosti o schválení důležité kapitoly řehole jednající o slíbech, přísaze setrvání atd. Takto okleštěná pravidla byla ovšem 22. ledna 1780 bez nesnází králem schválena. Nazývají se regolamento. Když zpráva o tom spojená s regolamentem došla do Pagani, nastalo tam zděšení. Na světce působilo vše tak, že byl blízek smrti. Když se poněkud vzpamatoval, počal ihned jednati s Msgrm Testou o změnu regolamenta. Právem se bál, že kongregace se rozpadne ve dvě části — kláštery neapolské a domy na území státu papežského. Zmatků z toho povstalých zneužil ctižádostivý P. de Paula a obžaloval Alfonsa v Římě. Pius VI. vida v tom porušení svých práv, byl obsahem žaloby velmi rozhořčen a prohlásil, že domy kongregace na území neapolském ztrácejí všechny výsady apoštolskou Stolicí jim udělené. Bylo to největší pokoření, jakého se mohlo světci dostat na sklonku života. Slyše o rozhodnutí papežově, sklonil pokorně hlavu a řekl: „Vůle papežova jest vůlí boží.“ Brzy nato psal P. Františku de Paula, který byl ustanoven vrchním představeným kongregace na papežském území,

že se mu podrobuje a projevil ochotu i při své nemohoucnosti přesídliti do některého z domů na území papežském.

Nemilá záležitost kongregace vlekla se potom ještě několik let, nežli byla urovnána. 4. dubna 1783 vrátil papež redemptoristům na území neapolském opět duchovní výsady, které jim byl odňal. Úplného urovnání sporu se však Alfons již nedožil.

* * *

V tomtéž roce vstoupili do kongregace dva cizinci z Čech a Moravy, jménem Klement Hofbauer a Tadeáš Hýbl. Alfons slyše o tom, velice se potěšil a prohlásil: „P. Bůh použije těchto dvou mužů a rozšíří svou slávu v dalekých zemích.“

VIII.

Poslední léta svého života trávil svatý kmet v úplném ústraní. Od roku 1784 nevycházel vůbec ze své světnice. Jen několikrát za den povozili jej na pojezdné lenošce po chodbách kláštera. Až do r. 1785 mohl denně sloužiti ve své soukromé kapli mši sv. 25. listopadu toho roku učinil tak naposled. Poté bylo se mu spokojiti jen s denním sv. přijímáním. Od počátku roku 1784 až do konce následujícího roku zakoušel těžká pokušení a duševní temnotu. Vytrpěl tehdy již na zemi pravý očištec. Co jej jedině dovedlo uklidniti, byla poslušnost. Pokušení a úzkosti byly nezdídka tak prudké, že upadal až do mdlob. Mimo to trpěl velikými bolestmi tělesnými. Nemohl ani ležeti, ani zpřímá seděti. Tak trávil

většinu dne sedě s hlavou opřenou o stůl. A přece ani slova nátku nevyšlo z jeho úst. Přicházeli četní známí, aby se s ním rozloučili a zároveň vzdělali pohledem na světce.

Dříve než se smrt přiblížila k lůžku velikého trpitele, kosila jeho známé a přátele. 19. března 1786 zemřel slavný misionář a učenec P. Alexander de Meo, brzy nato odebral se na věčnost jiný druh Alfonsův, P. Caputo. Alfons byl sice ještě na živu, duchem však dlel již dávno u Boha. V červenci bylo patrné, že dlouho nevydrží. Slábl vůčihledě, bolesti rostly den ze dne víc a více, on si však ani nezasteskl.

Když se roznesla zpráva, že konec života Alfonsova je nedaleký, povstal z toho mezi jeho ctiteli všeobecný zármutek. Kněží, řeholníci, šlechta spěchali do Pagani, aby ještě jednou spatřili sluhu Božího a vyprosili si od něho požehnání. I mnozí členové kongregace i z Beneventu a San Angela dostavili se k lůžku umírajícího Otce, kterého tak milovali. V Nocere i v Pagani se lid ustavičně modlil v kostele za jeho uzdravení. A on — klidně a sebrané mysli odpočíval na lůžku, jako by již nenáležel této zemi.

24. července přijel jeho synovec Josef de Liguori doprovázen svoji manželkou a jejím strýcem knížetem z Polleca. Vrhli se mu vřichmi k nohám a prosili, aby jim požehnal. Don Josef pak žádal o něco na památku. Světec jsa apoštolem až do posledního dechu odpověděl: „Zachraň svou duši!“ Josef mocně dojat vzal strýcovu ruku a podržel ji chvíli ve své. —

* * *

Konec života Alfonsova se rychle blížil. 31. července zápasil již se smrtí. Noc z 31. července na 1. srpen minula klidně. Od 1 hodiny po půl-

noci byli v pokoji umírajícího slouženy nepřetržitě mše sv. — Kolem 11 hodin bylo jasno, že poslední chvíle života světceva jest nedaleká. Na dané znamení sešli se všichni k lůžku umírajícího. Dali mu do rukou hromničku a s pláčem říkali modlitby za umírajícího a litanie k nejblahoslavenější Panně Marii. Nato Alfons máje na prsou kříž a obrázek Panny Marie klidně usnul v Pánu právě ve chvíli, kdy se zvonilo „Anděl Páně.“ —

IX.

Sotvaže se rozezvučel smuteční hlas zvonu oznamujícího, že se světec rozžehnal se světem, ihned hrnul s nesmírný dav k sv. Michalu. Všichni chtěli ho ještě jednou, naposledy viděti a s ním se rozloučiti. Nával byl tak veliký, že před klášterem bylo nutno postavit vojenskou jízdní hlídku, aby udržovala pořádek.

Druhého srpna nesmírné davy z Nocery, Cavy, Sanseverina a ze všech okolních měst plnily náměstí před klášterem. V ustanovenou hodinu přenesli rektori čtyř klášterů tělo zesnulého do kostela, kde bylo vystaveno v otevřené rakvi. Více než deset tisíc lidí přišlo ještě toho dne, aby naposledy popatřilo do tváře světcevy. Byla svěží a červená, čelo bez vrásek, rty jemně zbarvené. Tělo zemřelého nejevilo nejmenších známek rozkladu, ač bylo právě veliké vedro a zemřelý trpěl za živa rakovinou, která jeho smrt urychlila.

Na večer, dne 2. srpna byl Alfons de Liguori, zakladatel kongregace a slavný misionář pohřben po levé straně hlavního oltáře. Na hrob dána mu mramorová deska.

X.

Již nad otevřenou rakví světcovou staly se zázraky. Poněvadž se stále více množily a úcta k němu v srdcích lidu rostla, byl zahájen již v září 1788 v Nocere informační proces o ctnostech Alfonsových. Bylo vyslechnuto 92 svědků. Na základě toho byl Alfonsovi 4. května 1796 propůjčen název ctihodného sluby Božího. Za blahoslaveného byl prohlášen 6. září 1816, za svatého pak 26. května 1839. Na žádost mnohých kardinálů, biskupů, universit a nejvyšších představených řádů byl sv. Alfons pro svoje výtečné spisy poctěn 7. července 1870 dokonce i titulem učitele církevního. Pro svoje zásluhy o morální theologii jest světec uctíván jako patron zpovědníků, což také Svatá Stolica slavnostně potvrdila.

XI.

NOVENA KE CTI SV. ALFONSA :

POMODLI SE třikrát Otčenáš ke cti nejsvětější Trojice a po každé dodej: Ó, výtečný učiteli, světlo církve svaté, svatý Alfonse, milovníku Božího zákona, přimlouvej se za nás u Syna Božího.

OBSAH:

I. Narozeni Alfonsova — Podivná předpověď — Událost v zahradách knížete — Nadaný student — Obháje nestaných — Osudná prohra.	9
II. Velké rozhodnutí — Knězem a apoštolem	16
III. Vidění sestry Celesty — Falcoja — Počátky kongre- gace — První bouře	20
IV. Domy ve Scale, Ville a Ciorani — Skvělá činnost — Smrt Falcojova — Generální kapitula z r. 1743 — Život ve Val in Vincoli — Církevní schůzení kongregace	24
V. Alfons spisovatelem — Život v kongregaci	33
VI. Biskupem — Velkolepá činnost pastýřská — Alfonsova nemoc — Smrt Klimenta XIV. — Alfons se oraci do kláštera	36
VII. Regolamento	43
VIII. Poslední léta Alfonsova — Nemoc a smrt	45
IX. Pohřeb	47
X. Hlas církve	48
XI. Novena ke ctí sv. Alfonsa	48

Kniha
P. Vladimíra Jeřábka CSsR.

SVATÍ REDEMPTORISTÉ
DÍL I.

Byla napsána v r. 1942. Obsahuje na 48 stránkách jediný životopis zakladatele kongregace redemptoristů sv. Alfonsa de Liguori. — Vytiskla knihtiskárna J. Vondráček ve Staré Boleslavi.